

GHIDUL SPECIFIC PRIVIND ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA Competiției Europene de Statistică CES – etapa națională (Olimpiada Națională de Statistică 2026) în anul școlar 2025 – 2026

Prezentul ghid completează Regulamentul specific aferent Competiției Europene de Statistică

1. Referitor la prima testare (etapa județeană) și la a doua testare (etapa națională):

a) Test de cunoștințe de bază

Programa de concurs pentru etapa județeană / a sectoarelor Municipiului București și etapa națională:

- o Pentru categoria *Seniori*, în programa de concurs sunt incluse, în mod implicit, conținuturile programelor de olimpiadă din categoria *Juniori*.
- o Pentru fiecare categorie (*Juniori/Seniori*), în programa prevăzută pentru etapa județeană/a sectoarelor municipiului București și pentru etapa națională sunt incluse, în mod implicit, și conținuturile programelor de concurs de la etapa/etapele anterioare.
- o Pentru fiecare categorie (*Juniori/Seniori*), în programa de concurs sunt incluse, în mod implicit, conținuturile programelor școlare în vigoare pentru discipline în care sunt prevăzute competențe și conținuturi privind elemente de statistică.
- o Cunoștințele suplimentare prevăzute de prezenta programă pot fi folosite fără demonstrație.
- o Textele scrise cu font italic sunt conținuturi specifice programelor ONS, în completarea conținuturilor prevăzute de programele școlare ale disciplinelor în care sunt prevăzute competențe și conținuturi privind elemente de statistică.

Categoriea	Domenii de conținut/Teme/Conținuturi	
	Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București (Testare 1)	Etapa națională (Testare 2)
<i>Juniori</i> (IX-X)	➤ Elemente de organizare a datelor ➤ Moduri de reprezentare a datelor: • Date reprezentate prin grafice în contextul proporționalității; • Date reprezentate prin diagrame, grafice circulare sau grafice cu bare; • Date reprezentate în tabele cu una sau cu două intrări;	Toate temele/conținuturile prevăzute pentru etapa anterioară

	• Date reprezentate cu ajutorul unor softuri matematice. ➤ Probabilități în contexte practice aplicative simple (aplicație la rapoarte) ➤ Poligonul frecvențelor ➤ Elemente de statistică: indicatorii tendinței centrale (frecvență, medie, mediană, mod și amplitudine a unui set de date) ➤ Indicatorii tendinței centrale a unui set de date în reprezentare grafică ➤ Diagrame construite cu date din situații practice	
Seniori (XI-XII)	Toate temele/conținuturile prevăzute pentru categoria Juniori, la care se adaugă: ➤ Elemente de conținut specifice domeniului statistică matematică ➤ Interpretarea datelor statistice prin parametrii de poziție: medii, dispersia, abateri de la medie ➤ Evenimente aleatoare egal probabile, operații cu evenimente, probabilitatea unui eveniment compus din evenimente egal probabile ➤ Probabilități condiționate ➤ Variabile aleatoare ➤ Dependența și independența evenimentelor, scheme clasice de probabilitate: schema lui Poisson și schema lui Bernoulli ➤ Metode matematice folosite în interpretarea datelor statistice: - o compararea datelor statistice utilizând media și mediana; - o indicatori statistici ai variabilelor cantitative. B) Elemente de conținut specifice domeniului statistică matematică aplicată (Economie, Sociologie) ➤ Studii de caz: reprezentarea și interpretarea datelor statistice publicate în urma desfășurării unor sondaje de opinie, sondaje statistice sau studii statistice pe teme sociale, economice sau de administrație publică	Toate temele/conținuturile prevăzute pentru etapa anterioară

	➤ Perspectiva sociologică asupra societății. Metodologia cercetării sociologice - o specificul cunoașterii sociologice. Metode, tehnici, procedee, instrumente ale investigației sociologice; - o etapele investigației sociologice. ➤ Rolul statisticii în cadrul sistemului informațional economic și social: - o datele elementare - obiect de studiu al statisticii; - o procesul statistic de obținere a datelor elementare. ➤ Metodele de culegere și prelucrare a datelor statistice: - o observarea sau culegerea datelor statistice elementare; - o metodele de culegere a datelor statistice; - o erorile de înregistrare statistică și controlul datelor statistice; - o prelucrarea datelor statistice; - o prezentarea rezultatelor datelor statistice. ➤ Reprezentarea grafică a indicatorilor seriilor dinamice și a indicilor statistici - o calcularea și interpretarea indicatorilor/ seriilor dinamice: indicatori absoluți, relative și medii; - o reprezentarea grafică a seriilor dinamice: diagrama prin coloane, benzi, cronograma; - o calcularea indicilor individuali și de grup cu ajutorul echipamentului de specialitate: indici ai volumului fizic, indicii prețului, indici ai valorii; - o interpretarea indicilor individuali și de grup: verificarea relațiilor care există între indici și între modificările absolute.	
--	---	--

Categoriea	Competențe specifice (prevăzute în programele școlare ale disciplinelor care includ elemente de statistică)	
	Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București (Testare 1)	Etapa națională (Testare 2)
<i>Juniori</i> (IX-X)	➤ Prelucrarea cantitativă a unor date utilizând rapoarte și proporții pentru organizarea de date ➤ Interpretarea și prelucrarea datelor înregistrate în tabele, grafice sau diagrame, estimări ➤ Organizarea și reprezentarea de date sub formă de grafice, tabele sau diagrame statistice în vederea înregistrării, prelucrării și prezentării acestora ➤ Analizarea unui set de date pentru a determina existența unei proporționalități (de exemplu: economie, cotidian) ➤ Determinarea valorilor minime, maxime și medii dintr-un set de date ➤ Interpretarea mediei unui set de date ➤ Exprimarea semnificației unor elemente dintr-un grafic ➤ Organizarea informațiilor pe baza unor criterii, utilizând sortarea, clasificarea și reprezentarea grafică (cu accent pe interpretarea aceluiași set de date în contexte diferite și pe utilizarea softurilor matematice) ➤ Analizarea unor situații practice cu ajutorul rapoartelor, proporțiilor și a colecțiilor de date ➤ Prelucrarea unor date sub formă de tabele, grafice sau diagrame în vederea înregistrării, reprezentării și prezentării acestora ➤ Analizarea unor situații practice prin elemente de organizare a datelor ➤ Transpunerea unei situații date într-o reprezentare adecvată (text, formulă, diagramă, grafic) ➤ Analizarea unor seturi de date pentru a determina un mod	Toate competențele specifice prevăzute pentru etapa anterioară

	adecvat de reprezentare grafică a acestora ➤ Interpretarea unei informații extrase dintr-un tabel sau listă	
<i>Seniori</i> (XI-XII)	Toate temele/conținuturile prevăzute pentru categoria Juniori, la care se adaugă: A) Competențe specifice domeniului statistică matematică ➤ Recunoașterea unor date de tip probabilistic sau statistic în situații concrete ➤ Interpretarea primară a datelor statistice sau probabilistice cu ajutorul calculului financiar, a graficelor și diagramelor ➤ Utilizarea unor algoritmi specifici calculului financiar, statisticii sau probabilităților pentru analiza de caz ➤ Analiza și interpretarea unor situații practice cu ajutorul conceptelor statistice sau probabilistice ➤ Corelarea datelor statistice sau probabilistice în scopul predicției comportării unui sistem prin analogie cu modul de comportare în situații studiate ➤ Utilizarea datelor statistice pentru analiza de caz ➤ Transpunerea în limbaj matematic prin mijloace statistice a unor probleme practice B) Competențe specifice domeniului statistică matematică aplicată (Economie, Sociologie) ➤ Caracterizarea unor situații reale prin interpretarea statistică a datelor ➤ Identificarea unor metode de colectare și interpretare a datelor ➤ Identificarea metodelor, tehnicilor, procedeele și instrumentelor de investigare sociologică, aplicabile în diferite contexte ➤ Elaborarea unor instrumente de lucru (chestionare, fișe de observație, ghid de interviu)	Toate competențele specifice prevăzute pentru etapa anterioară

	➤ Explicarea fenomenelor și proceselor sociale pe baza analizei și interpretării datelor obținute prin investigația sociologică ➤ Proiectarea și interpretarea rezultatelor unei cercetări sociologice ➤ Analizarea conceptelor de bază folosite în statistică ➤ Analizarea metodelor de culegere și prelucrare a datelor statistice ➤ Interpretarea și reprezentarea grafică a indicatorilor seriilor dinamice și a indicilor statistici	
--	---	--

b) Testul de utilizare a surselor de date statistice oficiale**Surse principale:**

<https://insse.ro/cms/ro/publicatii-statistice-in-format-electronic>

<https://www.recensamantromania.ro/>

Lista celor 10 publicații statistice selecționate este următoarea:

1. Publicatia „Anuarul statistic al României”

<https://insse.ro/cms/ro/content/anuarul-statistic-al-rom%C3%A2niei-format-carte-%C8%99i-cd-rom-0>

2. Publicatia „Anuarul demografic al României”

<https://insse.ro/cms/ro/content/anuarul-demografic-al-rom%C3%A2niei>

3. Publicatia „Buletin statistic de prețuri nr. 8/2025”

<https://insse.ro/cms/ro/content/buletin-statistic-de-pre%C5%A3uri-nr-82025>

4. Publicatia „Femeile și bărbații: parteneriat de muncă și viață”

<https://insse.ro/cms/ro/content/femeile-%C5%9Fi-b%C4%83rba%C5%A3ii-parteneriat-de-munc%C4%83-%C5%9Fi-via%C5%A3%C4%83-limba-rom%C3%A2n%C4%83-3>

5. Publicatia „Dimensiuni ale incluziunii sociale în România”

<https://insse.ro/cms/ro/content/dimensiuni-ale-incluziunii-sociale-%C3%AEn-rom%C3%A2nia-8>

6. Publicatia „Accesul tinerilor pe piața forței de muncă”

<https://insse.ro/cms/ro/content/accesul-tinerilor-pe-pia%C8%9Ba-for%C8%9Bei-de-munc%C4%83>

7. Publicația "Câștigurile salariale și costul forței de muncă în anul 2024",

<https://insse.ro/cms/ro/content/c%C3%A2%C5%9Ftigurile-salariale-%C5%9Fi-costul-for%C5%A3ei-de-munc%C4%83-%C3%AEn-anul-2024>

8. Publicația "Condițiile de viață ale populației din România în anul 2024",

<https://insse.ro/cms/ro/content/condi%C5%A3iile-de-via%C5%A3%C4%83-ale-popula%C5%A3iei-din-rom%C3%A2nia-%C3%AEn-anul-2024>

9. Publicatia "Forța de muncă în România: Ocupare și șomaj în anul 2024 (română)",

<https://insse.ro/cms/ro/content/for%C5%A3a-de-munc%C4%83-%C3%AEn-rom%C3%A2nia-ocupare-%C5%9Fi-%C5%9Fomaj-%C3%AEn-anul-2024-romana>

10. Publicația "Coordonate ale nivelului de trai în România. Veniturile și consumul populației în anul 2024 (română)",

<https://insse.ro/cms/ro/content/coordonate-ale-nivelului-de-trai-%C3%AEn-rom%C3%A2nia-veniturile-%C5%9Fi-consumul-popula%C5%A3iei-%C3%AEn-anul-2024>

c) Test de interpretare a rapoartelor statistice

Publicația Eurostat selectată pentru această ediție este „ [Housing in Europe - 2023 edition - Interactive publications - Eurostat \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&plugin=1) ”.

2. Calificarea la etapa națională (la a doua testare)

Pentru fiecare categorie, Seniori/Juniori, la a doua testare se vor califica primele 200 de echipe cu punctajul cel mai mare și care vor obține după prima testare un punctaj minim final de 60 de puncte.

În cazul în care punctajul obținut la prima testare de echipa calificată pe poziția 200 este același cu a altor echipe clasificate pe poziții inferioare, se vor califica toate echipele cu același punctaj.

În cazul în care printre cele 200 de echipe astfel ierarhizate nu se regăsesc echipe participante la olimpiadă din anumite județe, primele poziții din fiecare categorie ale acestor județe vor fi incluse în lista echipelor calificate. În acest fel, se asigură calificarea la cea de-a doua testare a cel puțin 2 echipe din fiecare județ.

3. Acordarea diplomelor de participare

Echipele calificate la testarea a doua vor putea descărca din Platforma dedicată Competiției o Diplomă de participare la Competiția Europeană de Statistică **doar în intervalul 16 februarie - 2 martie 2026.**

4. Referitor la premiile acordate

Vor fi premiate 3 echipe din fiecare categorie, Seniori și Juniori, și anume cele care au obținut punctajul cel mai mare, împreună cu profesorii coordonatori. Premiile vor consta în diplome, materiale promoționale și produse cadou. Produsele cadou vor avea o valoare aproximativă în lei, în funcție de clasament, astfel:

- premiul I - 300 EUR/elev;
- premiul II - 200 EUR/elev;
- premiul III - 100 EUR/elev;

Fiecare profesor coordonator al echipelor câștigătoare va primi un premiu sub formă de produse cadou în valoare aproximativă de 400 EUR.

5. Referitor la calendarul competiției

Perioada de înscriere: 15 noiembrie 2025 - 10 ianuarie 2026

Data primei testări: 16 ianuarie 2026, 4 ore, între orele 9 - 13

Publicarea și comunicarea rezultatelor primei testări: 23 ianuarie 2026

Depunerea lucrării aferente celei de-a doua testări: 16 februarie - 2 martie 2026

Anunțarea echipelor câștigătoare: 23 martie 2026

6. Precizări suplimentare pentru faza europeană a Competiției Europene de Statistică 2026

Regulamentul fazei europene a CES 2026 poate fi accesat la link-ul <https://www.statscompetition.eu/>

Echipele calificate trebuie să realizeze un video de maxim 2 minute și 10 secunde pe o anumită temă anunțată pe site-ul INS în cursul lunii decembrie 2025.

Data până la care video-ul trebuie să fie trimis este 6 mai 2026 (inclusiv).

Anunțarea echipelor câștigătoare: 5 iunie 2026

Ceremonia de premiere (faza europeană): sfârșitul lunii iunie 2026